

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۰۶

سید عبیدالله نادر

پاکستان په بحران کې

دویم څپرکی

د پاکستان له پاره په افغانستان کې ، د یو کمزوري افغانی حکومت گټه دا هم ده ، چې د هندوستان – پاکستان تر مینځ په جگړه کې به یې دوي په خپل گټه کاروي ، دغه بی منطقه تیوري ما په خپل کتاب کې ، چې طالبانو په ۲۰۰۹ زیږدیز کال کې بنسټه مخالفت غوره کړی ، بیان کړي دي ،

پوځ غواړي په سیمه او په ځانگړي ډول ، په افغانستان کې یاده بی منطقه تیوري و غځوي ، نو له همدې امله ده ، چې د افغانستان په اړه یې تر اوسه د بریا لپو او غوره پالیسیو له وړاندې کولو سره مخالفت کړی دی ،

څلورم فکتور چې د پاکستان د ما تیدو سبب گرځي هغه د قومی گروپونو تر مینځ د سیاسي همغږی نه شتون دی ، دغه گروپونه په دي ، نه دي توانیدلی چې د یو بل سره سیاسي همغږی رامینځ ته کړي ، پوځ په دي اړه هم ځکه ناکام بلل کيږي . چې تر اوسه یې د پاکستان د سیاسي سیستم او په قومی لحاظ د رامینځ ته شویو سیاسي گوندونو د سیستمونو ناکامی او تیت پرک کیدو مخه نه ده نیولی ، پنجاب له جغرافیوی پلوه د پاکستان دوهم لوی ولایت دی ، چې د هیواد ۶۰ سلنه نفوس په کې میشت دي ، خو د حکومت ۷۰ سلنه بیورو کراسی ټوله له همدې پنجاب څخه سر چینه اخلي ، پنجاب د قومی جوړښت له پلوه ډیر یو کونی ولایت هم گڼل کيږي .

ځکه چې د نفوس یوه لویه برخه یې پنجابیان جوړوي ، بلوچان ، سیندیان او پښتانه په دي هم خفه دي چې د هیواد په گټو کې د هغوي د ادعا له مخې د دوی په پرتله کم شریک دي ، پنجابیان د هیواد ۶۰ سلنه جوړوي ، که دا نور پاتي قومونه سره یو ځای هم شي ، د پنجابیانو پر وړاندې کم دي ، او هغه اغیز چې پنجابیان یې د هیواد په اقتصاد او پالیسیو غورځوي ، ورسره برابریدای نه شي ، له دي ټولو سر بیره د ځینو نورو موضوعاتو لکه د اوبو بریښنا ویش او یا نورو ستونزو پرسر ځیني وخت بلوچان ، سند او خیبر پښتونخوا ولایتونه گيلي کوي ، او ان کله کله خو ناندري هم رامینځ ته کوي ، د ورو ولایتونو له پاره پنجاب د هیواد د مرکز په توگه کار تر سره کوي ، ځکه چې نظامی قوت او حکومتی بیرو کراسی هم له همدې ولایته سر چینه اخلي ، په یو هیواد کې د پنجاب دي نازولتوب او نورو ولایتونو بی برخي توب هغه لاملونه دي چې د وخت په تیریدو سره له مرکز څخه د نورو ولایتونو واټن مخ په زیاتیدو دی ، بی برخي ولایتونه د مرکز په وړاندې ، د خپل حق تر لاسه کولو د پاره له هرې وسیلې څخه کار اخلي ، لکه سیاسي مخالفت ، عوامی خوځښتونه او ملی قیامونه چې ان کله کله خو د دواړو لوریو تر منځ په اخ وډب هم تمامه شوي ده په بلوچستان کې روانه وسله واله جگړه د همدې ډول پنځم ځل دی ، چې تر سره کيږي نو د ملي یو والي د نه موجودیت له امله په پاکستان کې قومی ، مذهبی او ژبنی ستونزی مخ په زیاتیدو دي ، که چیرته پاکستان د نړیوال سوداگری د پاره یو مرکز گرځیدلی وای ، پاکستانی چارواکو خپله خاوره همداسی یو مرکز گرځولای وای ، ټول قومی گروپونه یې سره راټول کړي وای ، او په یو دسترخوان یې ، په شته خوارو راضی کړی وای ، نو نن به پاکستان له دي حالت سره مخ نه وو ،

احمد رشید: د پاکستان وتلی خبریال او لیکونکی
پاکستان د گرنګ پر غاړه له کتابه څخه

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولی

د پانډو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ